

Sygn. akt I C 1386/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2022r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: sędzia Michał Włodarek

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 21 października 2022r. w K.

sprawy z powództwa **M. D. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) z/s w E. (NIP (...))**

przeciwko pozwanemu **(...) S.A. z/s w W. (KRS (...))**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. z/s w W. na rzecz powoda M. D. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) z/s w E. kwotę 6.023,62zł (sześć tysięcy dwadzieścia trzy złote 62/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi:

- od kwoty 5.216,30zł (pięć tysięcy dwieście szesnaście złotych 30/100) od dnia 21 października 2021r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 480,00zł (czteryście osiemdziesiąt złotych 00/100) od dnia 8 listopada 2021r. do dnia zapłaty,

2. oddala powództwo w pozostałej części,

3. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kaliszu od pozwanego (...) S.A. z/s w W. tytułem części nieuiszczonych wydatków kwotę 1.252,00zł (jeden tysiąc dwieście pięćdziesiąt dwa złote 00/100),

4. zasądza od pozwanego (...) S.A. z/s w W. na rzecz powoda M. D. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) z/s w E. kwotę 2.917,00zł (dwa tysiące dziewięćset siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.800,00zł (jeden tysiąc osiemset złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami w wysokości w stosunku rocznym odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 1386/21

UZASADNIENIE

W dniu 8 listopada 2021r. powód M. D. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) z/s w E. skierował do tut. Sądu żądanie zasądzenia od pozwanego (...) S.A. z/s w W. kwoty 6.031,18zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi odpowiednio od kwoty 5.223,41zł od dnia 21 października 2021r. do dnia zapłaty i od kwoty 480,00zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a ponadto żądanie zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, iż w wyniku zdarzenia komunikacyjnego z dnia 3 sierpnia 2020r. doszło do kolizji drogowej, na skutek której uszkodzony został pojazd m – ki P. (...) o nr rej. (...), a przyznana poszkodowanemu przez pozwanego w wyniku przeprowadzonego postępowania szkodowego w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela sprawcy szkody z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy

pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów kwota 6.61160zł nie rekompensuje rzeczywistej szkody w pojeździe.

Powód wskazał również, iż w skład dochodzonej pozewem należności pieniężnej wchodzi kwota 480,00zł z tytułu zwrotu kosztów sporządzenia przed sądowej wyceny szkody komunikacyjnej przez niezależnego rzeczoznawcę samochodowego.

Wierzytelność z tytułu odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela sprawcy szkody z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów była przedmiotem cesji.

Pozwany (...) S.A. z/s w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany podniósł, iż ustalona w postępowaniu szkodowym kwota odszkodowania jest adekwatna do rodzaju i charakteru uszkodzeń stwierdzonych w pojeździe oraz uwzględnia stan techniczny pojazdu z daty zdarzenia. Ponadto pozwany zanegował uprawnienie powoda domagania się zwrotu wydatków z tytułu poniesionych kosztów prywatnej kalkulacji naprawy oraz datę wymagalności roszczenia odsetkowego.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W wyniku zdarzenia drogowego z dnia 3 sierpnia 2020r. uległ uszkodzeniu pojazd m – ki P. (...) o nr rej. (...). Stan niebezpieczeństwa w ruchu i sytuację kolizyjną wytworzył kierujący samochodem m – ki F. (...).

(okoliczność bezsporna, zeznania świadka A. S. k. 72 00:01:58-00:08:11, zeznania świadka E. D. k. 82 00:01:26-00:07:17, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd. k. 99)

Pojazd m – ki P. (...) o nr rej. (...) w dniu 21 sierpnia 2020r. został przekazany do sprzedaży w ramach umowy komisji nr 1/08/20.

(umowa komisji k. 71)

Powód dokonał u pozwanego (...) S.A. z/s w W. zgłoszenia zaistnienia szkody w pojeździe w celu przeprowadzenia postępowania szkodowego w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej Ubezpieczyciela sprawcy szkody z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów. Postępowanie szkodowe zostało zarejestrowane pod numerem (...).

W związku ze zgłoszeniem pozwany (...) S.A. z/s w W. przeprowadził postępowanie szkodowe w ramach, którego dokonał oceny rodzaju, charakteru i rozmiarów uszkodzeń w pojeździe poszkodowanego oraz przeprowadził kalkulację kosztów naprawy.

Pozwany ustalił i przyznał powodowi decyzją z dnia 7 października 2021r. odszkodowanie w wysokości 6.611,60zł.

(decyzja k. 18-20, 57, ustalenie wysokości szkody k. 21-23, 54-56, kalkulacja naprawy k. 29-35, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd. k. 99)

Do wykonania naprawy samochodu m – ki P. (...) o nr rej. (...) wyniku kolizji drogowej z dnia 3 sierpnia 2020r. konieczne były następujące części zamienne: drzwi prz L, zest moc drzwi prz L, listwa drzwi P L, drzwi T L, zest moc drzwi T L, listwa drzwi T L, kpl kleju szyby B, zawór opony tyl L, .

Uszkodzenia opisanych powyżej elementów wyposażenia pojazdu nie powstały w wyniku zaistnienia innego zdarzenia drogowego i pozostawały w związku z przedmiotowym zdarzeniem objętym n/n postępowaniem.

W celu przywrócenia stanu poprzedniego w pojeździe prac naprawczych wymagały: zderzak prz., reflektor L, błotnik prz L, drzwi prz L, drzwi T L, szyba boczna T L, nadkole T L, lampa T L, uszczelka kłapy tylnej, wykładzina L komory bagażnika, koło jezdne T L, błotnik T L, drzwi prz L, drzwi T L, błotnik T L.

Lakierowaniu podlegały: drzwi prz L, drzwi T L, błotnik prz L, błotnik T L, felga tyl L, błotnik prz L.

Wartość materiałów niezbędnych do restytucji pojazdu do stanu sprzed zdarzenia bez uwzględnienia podatku Vat wynosi 5.859,34zł, natomiast koszt naprawy mechanicznej i lakierniczej i wysokość dodatkowych wydatków, przy uwzględnieniu, iż wartość jednej godziny pracy pracownika przedsiębiorstwa naprawczego stanowi 100,00zł bez uwzględnienia podatku Vat wynosi łącznie 3.756,84zł, co stanowi łączną kwotę bez uwzględnienia podatku Vat 9.616,18zł, natomiast z uwzględnieniem tej daniny publicznej wynosi 11.827,90zł.

Kwota 11.827,90zł stanowi rzeczywisty koszt przywrócenia pojazdu m – ki P. (...) o nr rej. (...) do stanu sprzed kolizji drogowej z dnia 3 sierpnia 2020r.

Wartość rynkowa pojazdu m – ki P. (...) o nr rej. (...) w dniu 3 sierpnia 2020r. wynosiła kwotę 27.000,00zł, natomiast wartość tego pojazdu w stanie uszkodzonym określona metodą zredukowanego kosztu naprawy wynosiła 17.936,00zł.

W pojeździe m – ki P. (...) o nr rej. (...) na skutek zdarzenia drogowego z dnia 3 sierpnia 2020r. nie wystąpiła tzw. „szkoda całkowita”.

Naprawa pojazdu była ekonomicznie uzasadniona.

(opinia biegłego k. 108-141, 158-159)

Powód poniósł również przedsądowe wydatki związane z pozyskaniem dokumentu prywatnego w postaci kalkulacji naprawy pojazdu m – ki P. (...) o nr rej. (...) w wysokości 480,00zł brutto, który stanowił podstawę ustalenia i dochodzenia roszczeń od pozwanego w postępowaniu sądowym.

(kalkulacja naprawy k. 29-35, faktura k. 36, potwierdzenie przelewu k. 37, wydruk ze strony internetowej k. 58-60, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd. k. 99)

Wierzytelność z tytułu roszczenia pieniężnego w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej z tytułu umowy odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów była przedmiotem umowy cesji.

(wydruk (...) k. 17, umowa przelewu wierzytelności k. 24, powiadomienie o przelewie k. 25, oświadczenie k. 26, wynagrodzenie cedenta k. 27, e – mail k. 28, dokumenty akt szkodowych – płyta Cd. k. 99)

Sąd uznał za przydatną do ustalenia stanu faktycznego opinię sporządzoną przez biegłego z zakresu techniki samochodowej i wyceny wartości pojazdów albowiem jest ona pełna, jasna, zrozumiała, wyczerpująca i kompleksowa oraz wewnętrznie spójna. Biegły w opinii udzielił odpowiedzi na wszystkie postawione w tezie dowodowej pytania, sformułowania zawarte w treści opinii pozwalają na zrozumienie wyrażonych w nich ocen i poglądów oraz sposobu dochodzenia do nich, a ponadto biegły przedstawił metodę badawczą, materiał badawczy, na którym się oparł. Wnioski końcowe opinii są zwarte i precyzyjne, a ponadto wnioski opinii są logiczne i znajdują oparcie w przeprowadzonych przez biegłego badaniach i nie budzą zastrzeżeń, co do ich trafności w porównaniu z podanym w opinii materiałem badawczym.

Ponadto biegły w sposób fachowy i rzeczowy ustosunkował się do wszystkich zarzutów skierowanych w stosunku do opinii wypowiadając się szczegółowo w obszarze każdego zastrzeżenia odwołując się przy tym do dokumentarnego materiału dowodowego oraz reguł postępowania przy sporządzaniu takiego typu operatów.

Podnoszone przez stronę pozwaną uwagi należy w tych warunkach uznać jedynie za polemikę z prawidłowo i właściwie sporządzonym dokumentem procesowym i nie stanowią podstawy do reformacji albo odrzucenia czy to w całości lub w części tak przeprowadzonych w postępowaniu rozpoznawczym czynności procesowych.

Z tych samych co wskazanych powyżej względów Sąd odmówił w części przydatności do ustalenia stanu faktycznego kalkulacji wartości szkody sporządzonej w postępowaniu szkodowym w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela sprawcy szkody z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z ruchem tych pojazdów.

Za wiarygodne należało uznać zaliczone w poczet materiału dowodowego dokumenty zgromadzone w postępowaniu, albowiem zostały one sporządzone przez uprawnione organy w ramach przysługujących im kompetencji, w sposób rzetelny i fachowy. Ich prawdziwość i autentyczność nie wzbudziła w ocenie Sądu wątpliwości.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Na podstawie art. 436 § 1 kc odpowiedzialność przewidzianą w art. 435 kc ponosi samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody.

Zgodnie z treścią art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2022.621 – j.t. ze zm.) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia, natomiast na podstawie art. 36 ust. 1 zd. 1 cyt. ustawy odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Cytowany przepis art. 34 w/w ustawy jest wyrazem tendencji ustawodawcy, aby umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej stwarzała możliwie szeroki zakres ochrony ubezpieczeniowej zarówno ubezpieczonemu sprawcy szkody przed konsekwencjami osobistego ponoszenia odpowiedzialności cywilnej, jak i poszkodowanemu, przez zapewnienie mu pełnej kompensaty ze strony ubezpieczyciela szkody wyrządzonej przez ponoszącego odpowiedzialność cywilną sprawcę. W konsekwencji odpowiedzialność ubezpieczyciela determinowana jest odpowiedzialnością sprawcy wypadku – por. wyrok s. apel. w Poznaniu z dnia 4 lutego 2015r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1093/14, opubl. LEX nr 1681964, wyrok s. apel. w Gdańsku z dnia 4 grudnia 2014r. w sprawie o sygn. akt V ACa 673/14, opubl. LEX nr 1651861.

Świadczenie pieniężne, które wypłaca ubezpieczyciel w ramach odpowiedzialności przewidzianej przez cyt. powyżej przepisy, jest ustalane według reguł rządzących cywilnym prawem odszkodowawczym, a więc o rodzaju i wysokości świadczeń należnych od ubezpieczyciela decydują przepisy kodeksu cywilnego, zwłaszcza art. 361-363 kc, z tą jednak istotną różnicą, że w ramach odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych wyłącznym sposobem naprawienia szkody jest odszkodowanie pieniężne – por. wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 24 lipca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 134/14, opubl. LEX nr 1498945

W cytowanych przepisach nie istnieją przy tym w żadnej mierze ograniczenia praw poszkodowanego do żądania ustalenia odszkodowania z uwzględnieniem cen części oryginalnych.

Poszkodowany ma prawo wyboru w jakim warsztacie naprawczym dokonana naprawy.

Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela w tym zakresie pogląd prawny zaprezentowany przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 12 kwietnia 2012r. w sprawie o sygn. akt III CZP 80/11, opubl. OSNC 2012/10/112 oraz w postanowieniu z dnia 20 czerwca 2012r. w sprawie o sygn. akt III CZP 85/11, opubl. OSNC 2013/3/37.

Obowiązkiem Ubezpieczyciela w ramach jego odpowiedzialności odszkodowawczej jest przywrócenie do stanu poprzedniego, co oznacza, że pojazd ma być sprawny technicznie i zapewnić poszkodowanemu komfort jazdy w takim stopniu jak przed zdarzeniem, co powoduje, że ubezpieczyciel, w ramach umowy o odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu, powinien ustalić odszkodowanie w kwocie, która zapewnia przywrócenie pojazdu do stanu sprzed zdarzenia wyrządzającego szkodę jako całości. Przywrócenie stanu poprzedniego ma miejsce, jeżeli stan pojazdu po naprawie pod każdym istotnym względem stanu technicznego, zdolności użytkowania, części składowych, trwałości, wyglądu estetycznego itd. odpowiada stanowi pojazdu przed uszkodzeniem.

Ubezpieczyciel zobowiązany jest na żądanie poszkodowanego do wypłaty, w ramach odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, odszkodowania obejmującego celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów służących do naprawy uszkodzonego pojazdu, a jeżeli ubezpieczyciel wykaże, że prowadzi to do wzrostu wartości pojazdu, odszkodowanie może ulec obniżeniu o kwotę odpowiadającą temu wzrostowi, przy czym dokonanie potrąceń amortyzacyjnych, odpowiadających zużyciu samochodu i jego części przed uszkodzeniem jest nieuzasadnione.

Wydatki poniesione na części nowe, których użycie było niezbędne do osiągnięcia tego celu, składają się na koszt naprawienia szkody i nie mogą one obciążać poszkodowanego, lecz osobę odpowiedzialną za szkodę. W takiej sytuacji zakład ubezpieczeń powinien ustalić wysokość odszkodowania z uwzględnieniem cen części nowych, skoro bowiem chodzi o przywrócenie do stanu poprzedniego pojazdu jako całości, to nie ma co do zasady znaczenia, że w miejsce części starych wmontowano części nowe. W szczególności nie ma żadnych podstaw prawnych, aby zawsze odrębnie oceniać wartość części i jeżeli części stare były już w chwili wypadku częściowo zużyte, z tego powodu obniżyć należne odszkodowanie za przywrócenie do stanu poprzedniego całego pojazdu. Nie budzi bowiem wątpliwości, że oryginalność części wykorzystywanych do naprawy pojazdu stanowi istotny czynnik decydujący o tym, czy naprawa jest wystarczająca do przywrócenia jego do stanu poprzedniego. Jest oczywiste, że ich dobór może prowadzić do pogorszenia położenia poszkodowanego. W niektórych bowiem przypadkach istotną cechą decydującą o zupełności restytucji jest - obok jakości części - samo pochodzenie części od producenta pojazdu.

Konieczność wymiany uszkodzonej części stanowi niewątpliwie normalne następstwo działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (por. art. 361 § 1 kc), a jeżeli nie da się jej naprawić w taki sposób, aby przywrócić ją do stanu sprzed zdarzenia wyrządzającego szkodę, musi zostać zastąpiona inną. Zastąpienie części starych nowymi, jeżeli ich użycie było niezbędne do naprawienia uszkodzonego pojazdu, jest uznawane za celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego. Odmienne stanowisko musiałoby prowadzić do pozbawionego podstaw prawnych wniosku, że ciężar przywrócenia do stanu poprzedniego rzeczy używanej spoczywa częściowo na poszkodowanym.

Wykładnia art. 361 § 2 kc i art. 363 § 2 kc prowadzi zatem do wniosku, że ubezpieczyciel, w ramach umowy odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu, powinien ustalić odszkodowanie w kwocie, która zapewnia przywrócenie pojazdu do stanu sprzed zdarzenia wyrządzającego szkodę jako całości, a ponadto nie daje również podstaw do obniżenia należnego poszkodowanemu odszkodowania o różnicę pomiędzy wartością części nowej a wartością części, która uległa uszkodzeniu, wyliczoną odrębnie dla każdej części. Brak bowiem podstaw, aby poszkodowany ponosił dodatkową stratę w postaci różnicy pomiędzy wartością części zamiennych, jaką miały one przed wypadkiem, a wartością części nowych, których zamontowanie w naprawionym pojeździe było celowe.

Szkoda majątkowa musi pozostawać bowiem w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem w rozumieniu art. 361 § 1 kc – por. wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 20 maja 2015r. w sprawie o sygn. akt I ACa 968/14, opubl. LEX nr 1770850, wyrok s.apel. w Białymstoku z dnia 8 kwietnia 2015r. w sprawie o sygn. akt I ACa 959/14, opubl. LEX nr 1667508, wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 4 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt VI ACa 68/14, opubl. LEX nr 1624064, wyrok s.apel. w Łodzi z dnia 28 października 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 824/14, opubl. LEX nr 1554766, wyrok s.apel. w Lublinie z dnia 13 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 785/13, opubl. LEX nr 1469375.

Konstatując należy stwierdzić, iż poszkodowanemu przysługuje pełne prawo do odszkodowania ustalonego według cen części oryginalnych pochodzących bezpośrednio od producenta pojazdu, niezależnie od wieku pojazdu, stanu jego wyeksploatowania i tego, że w obrocie dostępne są również tzw. części alternatywne - części zamienne nie będące częściami oryginalnymi albowiem dzięki naprawie dokonanej z wykorzystaniem części oryginalnych stan samochodu jest - pod względem technicznym, użytkowym, trwałości i estetyki - najbardziej zbliżony do jego stanu sprzed kolizji, co odpowiada zasadzie pełnego odszkodowania.

Zasada pełnego odszkodowania ma zapewnić całkowitą kompensatę doznanego uszczerbku, w granicach normalnego związku przyczynowego. Odstępstwo od tego i zastosowanie zasady *compensatio lucri cum damno* mogłoby mieć miejsce tylko wyjątkowo, gdyby zastosowanie nowych oryginalnych części w sposób istotny spowodowało wzrost wartości pojazdu uszkodzonego w stosunku do stanu sprzed wyrządzenia szkody, czego pozwany w ramach niniejszego postępowania nie wykazał. Z faktów powszechnie znanych wynika bowiem, że jeżeli pojazd był naprawiany w związku z wypadkiem, to jego cena ulega obniżeniu, nie ma więc znaczenia, iż zamontowano w nim elementy nowe.

Stratę określa się przez porównanie wartości pojazdu przed zdarzeniem wyrządzającym szkodę i po przywróceniu go do stanu poprzedniego.

Strata obejmuje również utratę wartości rynkowej pojazdu uszkodzonego w stosunku do pojazdu o takich samych parametrach nie noszącego cech ingerencji w jego strukturę.

Koszt naprawy uszkodzonego w wypadku komunikacyjnym pojazdu, nieprzewyższający jego wartości sprzed wypadku, nie jest nadmierny w rozumieniu art. 363 § 1 kc. Przyjmuje się bowiem, że nieopłacalność naprawy, będąca przesłanką wystąpienia tzw. szkody całkowitej, ma miejsce wówczas, gdy jej koszt przekracza wartość pojazdu sprzed wypadku. Stan majątku poszkodowanego, niezakłócony zdarzeniem ubezpieczeniowym, wyznacza bowiem rozmiar należnego odszkodowania – por. postanow. SN z dnia 12 stycznia 2006r. w sprawie o sygn. akt III CZP 76/05, opubl. LEX nr 175463, wyrok SN z dnia 20 października 1972r. w sprawie o sygn. akt II CR 425/72, opubl. OSNC 1973/6/111.

Obowiązkiem stron było w ramach postępowania przed Sądem przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc). Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc., art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskałaby aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w Białymstoku z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

To na ubezpieczycielu ciąży obowiązek przeprowadzenia prawidłowego postępowania likwidacyjnego, którego celem jest nie tylko ocena zasadności roszczeń zgłaszanych przez poszkodowanego, ale również zebranie materiału umożliwiającego ocenę zakresu przedmiotowych roszczeń.

Nieprawidłowości w toku postępowania likwidacyjnego nie mogą prowadzić do przerzucenia na ubezpieczonego negatywnych konsekwencji z tym związanych.

Celem postępowania likwidacyjnego jest bowiem między innymi ustalenie wysokości szkody i świadczenia zakładu ubezpieczeń. To właśnie w postępowaniu likwidacyjnym winno nastąpić ustalenie wysokości odszkodowania, a rolą sądu w ewentualnym procesie jest kontrola prawidłowości ustalenia wysokości odszkodowania.

Ubezpieczony nie może więc ponosić skutków działań ubezpieczyciela, które okazały się nietrafne, gdy chodzi o ustalenie wysokości należnego ubezpieczonemu odszkodowania – por wyrok SN z dnia 4 kwietnia 2003r. w sprawie o sygn. akt III CKN 1512/00, opubl. Legalis.

Pozwany w ramach przedmiotowego postępowania nie wykazał przy tym, że zamontowanie części nowych w miejsce starych prowadzi do bezpodstawnego wzbogacenia poszkodowanego i czynności te spowodowałyby wzrost wartości pojazdu jako całości i że poszkodowany na tej operacji zyskał. Zakład ubezpieczeń dowolnie ustalił, że poszkodowany może otrzymać odszkodowanie w wysokości wartości części już częściowo zużytej, jaką miałaby ona, gdyby ją sprzedawano na rynku i nie uwzględnił faktu, że część po połączeniu jej z pojazdem nie może być oceniana jako samodzielny przedmiot obrotu, lecz staje się jednym z elementów, które należy brać pod uwagę przy ocenie poniesionej straty. Nie jest także jasne, za pomocą jakich kryteriów pozwany ustalił wartość części starej, która została uszkodzona podczas wypadku, część ta bowiem, gdyby nie została uszkodzona, mogła służyć jeszcze przez czas, który nie w każdym przypadku musi się równać okresowi wynikającemu z porównania okresu eksploatacji części nowej i już używanej. Do obniżenia odszkodowania nie wystarczy bowiem wzięcie pod uwagę samego okresu eksploatacji części, która ulega wymianie na nową, a przy naprawie rzeczy polegającej na przywróceniu do stanu poprzedniego nie można odrębnie oceniać wartości części użytych do naprawy, a pomijać wartość i użyteczność rzeczy jako całości.

Z podanych wyżej względów Sąd, przy uwzględnieniu rzeczywistej wartości szkody w pojeździe powoda i pomniejszeniu tej należności o wartość świadczenia przekazanego powodowi w ramach postępowania likwidacyjnego, zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.216,30zł (11.827,90zł brutto (rzeczywisty koszt przywrócenia pojazdu m – ki P. (...) o nr rej. (...)) – 6.611,60zł brutto (odszkodowanie przyznane przez ubezpieczyciela w postępowaniu likwidacyjnym) = 5.216,30zł, którą to kwotę należało w pierwszej kolejności powiększyć o wartość odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od kwoty 5.216,30zł od dnia 8 września 2020r. do dnia 20 października 2021r., które wynoszą łącznie kwotę 327,32zł, co daje łącznie kwotę 5.543,62zł, którą następnie należało powiększyć o wartość 480,00zł (koszt prywatnej ekspertyzy przedsądowej), co stanowi sumarycznie wartość 6.023,62zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz oddalił powództwo w pozostałej części.

Należy w tym miejscu podnieść, iż dla powstania roszczenia o naprawienie szkody w postaci kosztów naprawy pojazdu nie mają znaczenia późniejsze zdarzenia między innymi w postaci sprzedaży uszkodzonego lub już naprawionego pojazdu. Okoliczność, że poszkodowany nie czekając na wypłatę odszkodowania podejmuje decyzję o sprzedaży uszkodzonego samochodu, nie pozbawia go prawa do odszkodowania w wysokości odpowiadającej hipotetycznym kosztom naprawy, skoro rzeczywista naprawa nie stanowi warunku dochodzenia odszkodowania. W konsekwencji poszkodowany w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, w przypadku szkody częściowej, może żądać odszkodowania w wysokości odpowiadającej niezbędnym i uzasadnionym ekonomicznie kosztom przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego, także wtedy, gdy naprawy nie dokonał (lub dokonał jej częściowo) i sprzedał pojazd w stanie uszkodzonym. Nie można w takim stanie faktycznym ograniczać wysokości odszkodowania - podobnie, jak przy szkodzie całkowitej - do różnicy między wartością pojazdu przed uszkodzeniem a uzyskaną przez poszkodowanego ceną jego sprzedaży. Zbycie rzeczy jest uprawnieniem właściciela tak samo jak korzystanie z niej. Skorzystanie z tego uprawnienia nie może ograniczać wysokości należnego poszkodowanemu odszkodowania, ubezpieczyciel sprawcy szkody powinien bowiem wyrównać uszczerbek w majątku poszkodowanego do pełnej wysokości szkody. Nie znajduje zatem oparcia w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowisko, że w przypadku sprzedaży pojazdu wysokość odszkodowania może być przez poszkodowanego udowodniona tylko poprzez wykazanie różnicy między wartością pojazdu przed szkodą i ceną uzyskaną z jego sprzedaży, które jednocześnie wyznaczają wielkość uszczerbku w jego majątku.

Jakkolwiek obowiązek ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej polega na zapłacie odszkodowania, a więc na spełnieniu świadczenia pieniężnego (art. 822 § 1 kc), to jednak judykatura przyjmuje, że poszkodowany może, według swojego wyboru, żądać od ubezpieczyciela zapłaty kosztów hipotetycznej restytucji albo zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej ustalonej zgodnie z metodą różnicy. Przepis art. 822 § 1 kc modyfikuje normę wynikającą z art. 363 § 1 kc jedynie w ten sposób, że roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego przekształca w roszczenie o zapłatę kosztów restytucji. Orzecznictwo zgodnie przy tym przyjmuje, że powstanie tego roszczenia, a tym samym zakres odszkodowania, nie zależą od tego, czy poszkodowany dokonał restytucji i czy w ogóle ma taki zamiar. Stosowanie art. 822 § 1 w zw. z art. 363 § 1 kc oznacza, że poszkodowany nie może jednak żądać zapłaty kosztów (hipotetycznej) restytucji w sytuacji, w której przywrócenie stanu poprzedniego byłoby niemożliwe albo też pociągało za sobą

nadmierne trudności lub koszty. Ocena, czy koszty restytucji są nadmierne, zależy od okoliczności sprawy – por. wyrok SN z dnia 3 kwietnia 2019r. w sprawie o sygn. akt II CSK 100/18, opubl. Legalis, postanow. SN z dnia 16 grudnia 2021r. w sprawie o sygn. akt III CZP 66/20, opubl. Legalis.

Powód był również uprawniony do uzyskania zwrotu kosztów poniesionych z tytułu sporządzenia przed sądowej prywatnej ekspertyzy w sytuacji dochodzenia należności od pozwanego. Charakter odpowiedzialności pozwanego uzasadnia przyjęcie, że obok bezpośrednich skutków, w ramach normalnego związku przyczynowego, mogą znajdować się pośrednie działania, powodujące uszczerbek majątkowy związany ze zdarzeniem powodującym szkodę (stratę), która także powinna być wyrównana. Takim działaniem jest pozyskanie materiału dowodowego opartego o wiedzę specjalną oraz profesjonalnej pomocy prawnej, aby postępowanie przeprowadzone zostało sprawnie i fachowo, bez konieczności uruchamiania drogi sądowej. Koszty tak pozyskanego dokumentu mieszczą się w pojęciu szkody powoda, a tak poniesione wydatki finansowe powoda na etapie przed sądowego dochodzenia roszczeń pozostają w związku przyczynowym z działaniem pozwanego i jego odpowiedzialnością (por. art. 361 kc i art. 363 kc) – por. uchwała SN z dnia 2 września 2019r. III CZP 99/18, opubl. Legalis.

O roszczeniu ubocznym orzeczono w oparciu o treść art. 481 § 1 i 2 - 2⁴ kc.

Dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne.

Opóźnienie świadczenia odszkodowawczego następuje, jeżeli dłużnik nie spełni świadczenia niezwłocznie po wezwaniu go przez wierzyciela i od tej chwili należą się wierzycielowi odsetki - art. 455 kc. Wymagalne roszczenie o odszkodowanie powoduje stan opóźnienia po jego sprecyzowaniu co do wysokości i wezwaniu dłużnika do zapłaty konkretnej kwoty z tego tytułu.

Ratio legis art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2022.621 – j.t. ze zm.) opiera się na uprawnieniu do wstrzymania wypłaty odszkodowania w sytuacjach wyjątkowych, gdy istnieją niejasności odnoszące się do samej odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości szkody. Ustanawiając krótki termin spełnienia świadczenia ustawodawca wskazał na konieczność szybkiej i efektywnej likwidacji szkody ubezpieczeniowej. Po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku Ubezpieczyciel - jako profesjonalista korzystający z wyspecjalizowanej kadry i w razie potrzeby z pomocy rzeczoznawców (art. 355 § 2 kc) - obowiązany jest do ustalenia przesłanek swojej odpowiedzialności, czyli samodzielnego i aktywnego wyjaśnienia okoliczności wypadku oraz wysokości powstałej szkody – por. por. wyrok SN z dnia 16 grudnia 2011r. w sprawie o sygn. akt V CSK 38/11, opubl. LEX nr 1129170, por. wyrok s.apel. w Poznaniu z dnia 27 czerwca 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 494/13 LEX nr 1353802.

O kosztach procesu, w tym kosztach zastępstwa procesowego, orzeczono na podstawie art. 108 § 1 kpc w z art. 98 § 1 i 3 kpc i art. 100 kpc i w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018.265 – j.t.) oraz w oparciu o treść art. 13 ust. 1 pkt 4 i art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2022.1125 – j.t.) i art. 1 ust. 1 pkt 2 i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2022.2142 – j.t. ze zm.).

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.